

Projekt nowelizacji Ustawy o OZE w Sejmie

Zapowiadany przez ostatnie tygodnie przez przedstawicieli Ministerstwa Energii projekt nowelizacji Ustawy o odnawialnych źródłach energii¹ ("**OZE**") w dniu 6 maja 2016 r. wreszcie trafił do Sejmu ("**Projekt**"). Projekt został opracowany przez rząd, ale w Sejmie ma być procedowany jako projekt poselski. Powyższy zabieg ma na celu skrócenie ścieżki legislacyjnej i pominięcie konsultacji społecznych, w celu szybszego uchwalenia oraz wejścia w życie regulacji zawartych w Projekcie. Pośpiech w procedowaniu wynika z faktu, iż z dniem 1 lipca 2016 r.² powinny wejść w życie postanowienia Rozdziału 4 Ustawy o OZE zawierające istotne modyfikacje dotychczas obowiązującego systemu wsparcia OZE (tj. przede wszystkim zmiany do funkcjonującego już systemu zielonych certyfikatów oraz wprowadzenie systemu aukcyjnego jako docelowego systemu wsparcia OZE). Z uwagi na fakt, iż Projekt wprowadza dalsze zmiany do jeszcze nieobowiązujących regulacji Rozdziału 4 Ustawy o OZE, Ministerstwu Energii zależy na tym, aby w życie weszły wyłącznie regulacje w kształcie zaproponowanym przez Ministerstwo, a nie przez poprzedni parlament. Konsekwentnie, zgodnie z Projektem, nowe przepisy miałyby wejść w życie z dniem 1 lipca 2016 r.

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U.2015.478) z późn. zm.

² Ustawa o OZE w pierwotnej wersji zakładała wejście w życie powyższych regulacji w dniu 1 stycznia 2016 r. Termin ten został przesunięty na 1 lipca 2016 r. w drodze ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. zmieniającej Ustawę o OZE.

Brak obowiązku zakupu energii dla dużych instalacji OZE

Z Projektu wynika, iż dla dużych instalacji OZE (o mocy 500 kW i wyższej) obowiązek zakupu energii z OZE przez sprzedawcę zobowiązanego, będący jednym z filarów dotychczas funkcjonującego systemu wsparcia OZE, zostanie usunięty. Wytwórcy sprzedający energię z OZE po cenie rynkowej nie powinni znacząco odczuć powyższej zmiany. Jednakże dla podmiotów sprzedających energię po cenie URE, wejście w życie omawianej regulacji może mieć istotne znaczenie.

Na skutek wprowadzenia powyższej zmiany dotyczącej obowiązku zakupu energii z OZE oraz niefortunnego odesłania przez przepisy dotyczące zielonych certyfikatów do regulacji dotyczącej obowiązku zakupu energii z OZE, powstają pewne wątpliwości, co do możliwości uzyskania zielonych certyfikatów przez duże instalacje OZE. Powyższe zapisy z całą pewnością wymagają doprecyzowania w dalszych pracach nad Projektem.

Obniżenie obowiązku OZE za 2017

W terminie do 30 listopada 2016 r. w drodze rozporządzenia Minister Energii obniży wielkość obowiązku OZE na 2017 r. (poniżej 20%).

System aukcyjny

Projekt utrzymuje aukcyjny system wsparcia OZE wprowadzony Ustawą o OZE, jednakże wprowadza do niego istotne modyfikacje. Przede wszystkim zakłada podział aukcji na koszyki technologiczne, zdefiniowane nie poprzez odwołanie do rodzaju technologii (wiatr, słońce, itd.), a poprzez odwołanie do sprawności instalacji, wielkości emisji CO₂ oraz innych kryteriów. I tak, aukcje będą przeprowadzane oddzielnie dla poszczególnych grup instalacji OZE:

- o stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej, łącznej bez względu na źródło pochodzenia, większej niż 3504 MWh/MW/rok;
- wykorzystujących do wytwarzania energii część odpadów ulegającą biodegradacji;

- w których emisja CO₂ jest nie większa niż 100 kg/MWh, o stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 3504 MWh/MW/rok;
- przez członków makroklastra energii;
- przez członków mikroklastra energii;
- innych niż powyższe.

Jak wynika z uzasadnienia do Projektu, koszyki technologiczne mają promować w większym stopniu technologie wytwarzające energię "w sposób stabilny i przewidywalny".

Projekt przewiduje też przeprowadzenie oddzielnych aukcji dla instalacji o mocy nie większej niż 1 MW oraz większej niż 1 MW w każdej z powyższych kategorii.

Pierwsza aukcja ma zostać ogłoszona jeszcze w 2016 r.

Następujące kwestie zostaną określone w drodze rozporządzeń wykonawczych w terminie do 31 sierpnia 2016 r.:

- kolejność przeprowadzania aukcji w 2016 r. (rozporządzenie Rady Ministrów na wniosek Ministra Energii);
- maksymalną ilość i wartość energii elektrycznej wytworzonej oddzielnie przez instalacje OZE należące do poszczególnych koszyków technologicznych, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji w 2016 r. (rozporządzenie Rady Ministrów);
- cena referencyjna - nie później niż 30 dni przed terminem pierwszej aukcji w 2016 r. (rozporządzenie Ministra Energii).

Projekt eliminuje także gwarantowany 15-letni okres wsparcia dla projektów, które wygrały aukcje. Zakłada bowiem możliwość kształtowania okresu wsparcia w drodze rozporządzenia wydanego przez Ministra Energii, przy czym nie może być on dłuższy niż 15 lat. Minister, przy określaniu okresu sprzedaży energii, będzie brać pod uwagę „*politykę energetyczną państwa, dotychczasowy udział energii i paliw wytworzonych w instalacjach OZE zużywanych w energetyce oraz w transporcie, bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, jak również zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych.*” Oznacza to, iż nie jest obecnie znany okres wsparcia dla projektów, które wygrały aukcje i w praktyce może być on znacznie krótszy niż 15 lat.

Instalacja OZE

Zmianie ulega definicja "instalacji OZE". Projekt pozostawia dla instalacji OZE kryterium wyodrębnionego zespołu urządzeń wytwórczych, jednak rezygnuje z wymogu posiadania jednego punktu przyłączenia do sieci. Jak wynika z uzasadnienia Projektu, powyższa zmiana ma na celu wyeliminowanie zgłaszanych przez inwestorów problemów powstających na gruncie dotychczasowej definicji i wymogu posiadania "jednego miejsca przyłączenia". Wydaje się więc, że w świetle nowej definicji OZE, możliwa będzie rozbudowa istniejących instalacji i przyłączanie nowych mocy wytwórczych bez ryzyka, iż zostaną one zakwalifikowane jako jedna instalacja OZE (wraz z pierwszą fazą projektu) i będą korzystać przez krótszy okres czasu z systemu wsparcia OZE.

Projekt wprowadza również definicję "hybrydowej instalacji OZE" czyli zespołu co najmniej dwóch instalacji OZE różniących się charakterystyką dyspozycyjności wytwarzanej energii i tworzących w wyniku połączenia spójny elektroenergetycznie i obszarowo zestaw zapewniający odbiorcy stały dostęp do energii elektrycznej stosownie do wymagań jakościowych określonych w przepisach prawa energetycznego lub w umowie zawartej z odbiorcą. Zgodnie z uzasadnieniem do Projektu, powyższa zmiana ma na celu promowanie instalacji, które poprzez integrację różnych źródeł OZE charakteryzować się będą większą stabilnością wytwarzania energii.

Biomasa lokalna

W odniesieniu do instalacji OZE spalających lub współspalających biomasę, Projekt wprowadza wymóg minimalnego udziału "biomasy lokalnej" w łącznej masie biomasy dostarczanej do procesu spalania (wielkość udziału biomasy lokalnej będzie określana w przepisach wykonawczych do Ustawy o OZE). W związku z powyższym Projekt definiuje pojęcie "biomasy lokalnej" jako biomasy pozyskanej pierwotnie (tj. od pierwotnego producenta) z obszaru znajdującego się w promieniu nie większym niż 300 km od jednostki wytwórczej, w której zostanie wykorzystana. Sposób dokumentowania pochodzenia biomasy lokalnej, na potrzeby systemu wsparcia, oraz dopuszczalne sposoby pierwotnego pozyskania biomasy lokalnej, zostaną określone w rozporządzeniu wykonawczym ministra do spraw energii.

Jak wynika z uzasadnienia Projektu, proponowana zmiana ma na celu zapewnienie wszystkim instalacjom OZE możliwości pozyskania biomasy w ilości niezbędnej do ich funkcjonowania a ponadto wynika z przekonania, iż transport biomasy na większe odległości nie ma uzasadnienia środowiskowego.

W przypadku niespełnienia wymogu minimalnego udziału biomasy lokalnej przez daną instalację – w stosunku do odpowiedniej części energii elektrycznej zielone certyfikaty nie będą przysługiwać.

Dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego

Projekt wprowadza bardzo istotną zmianę do definicji "dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego" – gdyż przede wszystkim usuwa wymóg, iż instalacja ta musi być określona w koncesji wydanej przed 30 czerwca 2014 r. W konsekwencji, katalog dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego pozostanie otwarty i możliwe będzie tworzenie nowych instalacji spalania wielopaliwowego, również po 1 lipca 2016 r. Tak więc, nic nie stoi na przeszkodzie aby w przyszłości dostosować instalację do wymogów definicji i korzystać ze wsparcia dla OZE jak dla dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego.

Zgodnie z Projektem, ograniczenie dotyczące maksymalnej ilości świadectw pochodzenia możliwych dla uzyskania dla instalacji spalania wielopaliwowego w odniesieniu do ilości średniej rocznej produkcji energii z lat 2011-2013 nie będzie miało zastosowania do dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego. Dedykowane instalacje spalania wielopaliwowego będą mogły także startować w aukcji.

Klastry energii

Projekt wprowadza pojęcie mikro- i makroklastra energii. Klastry te będą stanowić cywilnoprawne porozumienia

różnych podmiotów³, dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania lub obrotu energią z OZE lub z innych źródeł lub paliw, w ramach jednej sieci dystrybucyjnej, na obszarze działania danego klastra energii, nieprzekraczającym granic jednego powiatu (w przypadku makroklastra) albo jednej gminy (w przypadku mikroklastra).

Wykonywanie działalności energetycznej w ramach klastra energii możliwe będzie na podstawie jednej koncesji wydanej na rzecz podmiotu, koordynującego tę część wspólnego przedsięwzięcia na podstawie umowy z pozostałymi podmiotami. Klastry będą mogły uczestniczyć w aukcjach energii i będą korzystały z osobnych koszyków technologicznych dedykowanych wyłącznie mikro- oraz makroklastrom.

Notyfikacja

W chwili obecnej nie wiadomo kiedy powyższy Projekt zostanie uchwalony, jednakże należy się spodziewać, iż Sejm zajmie się nim niezwłocznie, być może już na najbliższym posiedzeniu Sejmu tj. w dniu 11-13 maja. Ponadto, z uzasadnienia do Projektu wynika, iż z uwagi na fakt, że nie zawiera on przepisów technicznych, nie wymaga notyfikowania Komisji Europejskiej. Pomimo powyższego stanowiska autorów Projektu, wątpliwym jest czy faktycznie zaproponowane regulacje nie powinny być przedmiotem notyfikacji. Z całą pewnością przeprowadzenie procedury notyfikacyjnej znacznie opóźniłoby moment wejścia w życie regulacji zawartych w Projekcie.

Projekt w jego obecnym kształcie zakłada dość istotne modyfikacje do przyjętego Ustawą o OZE systemu wsparcia OZE, zarówno w odniesieniu do "systemu zielonych certyfikatów" jak i systemu aukcyjnego. Powyższe zmiany mogą mieć daleko idące skutki dla projektowanych oraz istniejących projektów farm wiatrowych. Ponadto nie może umknąć uwadze, iż Projekt

jest ukierunkowany na zapewnienie jak najszerszego wsparcia dla instalacji spalania wielopaliwowego oraz instalacji funkcjonujących w oparciu o biomasę. Można się więc spodziewać, że dalsze prace nad Projektem będą zmierzały w kierunku ograniczenia wsparcia dla źródeł wiatrowych i promowania spalania wielopaliwowego oraz OZE wykorzystujących biomasę.

Clifford Chance 2016

³ w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej, jednostki naukowe, jednostki badawczo rozwojowe lub jednostki samorządu terytorialnego;

Kontakt

Agnieszka Janicka

Partner

T: +48 22 627 11 77

E: Agnieszka.janicka@cliffordchance.com

Paweł Puacz

Counsel

T: +48 22 627 11 77

E: pawel.puacz@cliffordchance.com

Beata Zys

Senior Associate

T: +48 22 627 11 77

E: beata.zys@cliffordchance.com

Niniejsza publikacja nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju..

www.cliffordchance.com

Norway House, ul. Lwowska 19, 00-660 Warsaw, Poland

© Clifford Chance 2016

Clifford Chance, Janicka, Krużewski, Namiotkiewicz i wspólnicy
spółka komandytowa

Abu Dhabi ■ Amsterdam ■ Bangkok ■ Barcelona ■ Beijing ■ Brussels ■ Bucharest ■ Casablanca ■ Doha ■ Dubai ■ Düsseldorf ■ Frankfurt ■ Hong Kong ■ Istanbul ■ Jakarta* ■ London ■ Luxembourg ■ Madrid ■ Milan ■ Moscow ■ Munich ■ New York ■ Paris ■ Perth ■ Prague ■ Riyadh ■ Rome ■ São Paulo ■ Seoul ■ Shanghai ■ Singapore ■ Sydney ■ Tokyo ■ Warsaw ■ Washington, D.C.

*Linda Widyati & Partners in association with Clifford Chance.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.